Need an amazing tutor?

www.teachme2.com/matric

Collected and collated by

teachme2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2023

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 39 bladsye.

Kopiereg voorbehou

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

INHOUDSOPGAWE

Kies TWEE afdelings.

AFDELING A: ROMAN **Beantwoord slegs EEN vraag.**		
VRAAGNOMMER	**PUNTE**	**BLADSYNOMMER**
1. *Kringe in 'n Bos*	35	4
2. *Die Ongelooflike Avonture van Hanna Hoekom*	35	7
3. *Meeulanders*	35	11
4. *Lien se Lankstaanskoene*	35	14
AFDELING B: DRAMA **Beantwoord slegs EEN vraag.**		
5. *Poppie – Die Drama*	35	19
6. *Paljas*	35	23
7. *Fiela se kind – Die Drama*	35	26
AFDELING C: KORTVERHALE **Beantwoord vrae oor AL TWEE kortverhale.**		
8.1 "Kom ons stuur vir Tasu"	18	31
EN		
8.2 "Geluk in ongeluk"	17	33
AFDELING D: GEDIGTE **Beantwoord vrae oor AL TWEE gedigte.**		
9.1 "Ken jy die see ..."	18	35
EN		
9.2 "Sproeireën"	17	37

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

NASIENRIGLYNE

- As 'n kandidaat in AFDELING A en B meer as een vraag beantwoord het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en 'n streep word deur die tweede vraag getrek.
- Indien net TWEE vrae in EEN afdeling beantwoord is, word slegs die eerste vraag nagesien.
- As 'n kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
- As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die nasienriglyne nagesien.
- As 'n spelfout die betekenis van die antwoord beïnvloed, word die antwoord as verkeerd beskou. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word die antwoord as korrek beskou.
- By aanhalings word spelfoute en leestekenfoute nie gepenaliseer nie, maar woordorde moet korrek wees.
- As 'n kandidaat nie aanhalingstekens gebruik waar 'n vraag dit vereis nie, word die kandidaat nie gepenaliseer nie.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie. As JA/NEE gestel is, moet die motivering daarby aansluit om die punt te verdien.
- Indien die kandidaat antwoorde met Engelse woorde in gee, druk die Engelse woorde toe en kyk of dit die antwoord beïnvloed. Indien nie, sien die antwoord na. 'n Uitsondering is die Engelse terminologie of woordeskat in die voorgeskrewe werke.
- Indien vergelyking, innerlike konflik, kontras, ooreenkoms, verskil, verband of verandering gevra word, verdien die kandidaat 1 punt indien slegs een kant gestel word en 2 punte indien albei kante gestel word. Indien die kandidaat se antwoord die verskil na beide kante omskryf, m.a.w. die een antwoord sluit beide kante in, word 2 punte toegeken.
- Indien 'n verduideliking gevra word, moet die denkprosesse van die kandidaat gevolg word om te bepaal of die antwoord gegee is. Moenie slegs die eerste sin nasien nie. Indien 'n feitefout die argument beïnvloed of omvergooi, word daar nie verder gelees nie. Indien die feitefout onbenullig is, word die kandidaat nie gepenaliseer nie.
- By aanhalings moet opdragte uitgevoer word, byvoorbeeld EEN WOORD beteken slegs een woord. Dit kan uitgelig word (aanhalingstekens, hoofletters, geglim onderstreep).
- Indien die kandidaat twee of meer feite moet gee, kan dit in ('n) sin(ne) of met kolpunte gegee word. Sien eerste twee feite na ongeag horisontaal of vertikaal.

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING A: ROMAN

VRAAG 1: *KRINGE IN 'n BOS* – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1.1	twee	1
1.1.2	Kate	1
1.1.3	(digte) mis/donkerte/digtheid/ruigtes	1
1.1.4	(sorteer)pan/(goud)pan	1
1.2	Die Bosmense het Saul as verraaier gesien, want hy het... • die Bos verlaat. • vir MacDonald gaan werk. • teen sy pa se wense in besluite geneem. • alles van die Bos/Bos se dinge bevraagteken. • glo vir Harrison oor die ivoor gespaai. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.3	Arend wou by Saul weet hoe hy as Bosmens/houtkapper by MacDonald/'n houtkoper kan werk/hê Saul moes 'n kant kies; bosmense of MacDonald. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.4.1	('n) vergelyking	1
1.4.2	Sy familie/Bosmense het hom ... • gesien as iemand wat anders is/wou wegbreek. • eenkant toe gegooi/uitgeskuif. • verkwalik (oor sy besluite). • as verraaier gebrandmerk/verwerp. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 1.4.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 1.4.2 te verdien.)*	1
1.5.1	desperaat	1
1.5.2	• Saul wou gehad het Arend/ander mense moet hom/sy optrede verstaan. • Saul wou eintlik vrede met almal gehad het. • Saul was seergemaak en wou dit regstel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 1.5.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 1.5.2 te verdien.)*	1
1.6	A/hy het gevoel hy werk net om sy pa se skuld af te betaal.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.7	Maska het ... • Saul kom vertel van sy pa se dood. • vir Saul kom sê wanneer die begrafnis sou wees. • vir Saul vertel dat Jorampie deur 'n olifant vertrap is. • vir Saul kom vertel dat hulle/Freek Terblans Oupoot gaan skiet. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.8	• Arend het in 'n geroeste spyker getrap. • Arend het bloedvergiftiging gekry. • Arend is dood. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.9	Ek sou ... • teruggegaan het om my pa te help. • gaan vrede maak het met my familie. • vir hulle hulp gekry het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.10	Arend het ... • vir Saul nuus oor sy familie gegee. • met Saul gepraat/Saul nie geïgnoreer nie. • ernstig met hom gepraat (om vrede met sy pa te gaan maak). • Saul gehelp (toe hy hulp nodig gehad het). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.11	C/vernietiging van die natuur	1
1.12	Die skrywer ... • fokus op die Bosmense wat vasgevang was in die skewe sirkel. • beeld uit dat die Bosmense nie eintlik weet wie hulle is/waarom hulle doen wat hulle doen nie. • lig uit dat die Bosmense magteloos was om te kan verander. • fokus op die Bosmense wat nie 'n uitkoms uit hierdie omstandighede gehad het nie. • herhaal die "julle" en die "jy" in hierdie gesprek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.13	• Saul het vir ses jaar in die Bos gedelf. • Saul het in Swellendam gaan meubels maak. • Saul het Barkley besoek en op die Pictor geklim. • Saul het na Oupoot gaan soek om hom te skiet. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
1.14.1	• By oom Martiens (Botha) se huis/skerm. • In die bos waar oom Martiens en sy span hout gekap het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.14.2	Oom Martiens	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.15.1	ironies	1
1.15.2	• Dit was heeltemal teen wat die Bosmense geglo het. • Oom Martiens het nou gedoen waaroor die Bosmense Saul verkwalik het. • Oom Martiens het ook nou geglo soos Saul. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 1.15.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 1.15.2 te verdien.)*	1
1.16	Oom Martiens het ... • Saul nooit verkwalik oor Arend se dood nie. • begrip getoon vir wat met Arend gebeur het. • na sy gesprek met Arend teenoor Saul erken dat hy reg was oor baie dinge in die Bos. • steeds aangebied om Saul te help. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Joram het ... • Saul kwalik geneem oor Arend se dood. • Saul beskuldig dat hy slegte verhoudings tussen die Bosmense veroorsaak het. • baie negatief teenoor Saul opgetree. • hard/ongenaakbaar opgetree. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
1.17.1	B/'n Mens moet besef dat vooroordeel sekere groepe mense in sekere situasies uitsluit.	1
1.17.2	D/'n Mens moet dankbaar wees as iemand anders jou help om jou opvoeding te verbeter.	1
1.17.3	A/'n Mens moet besef dat mense dikwels leuens vertel om meer geld te maak.	1
1.17.4	E/'n Mens moet besef dat ander jou dikwels aanvaar net omdat jy geld het.	1
1.18	Oupoot ... • was Saul se dier-broer. • was altyd daar as Saul hom nodig gehad het. • was altyd daar om Saul te beskerm. • het in Saul se hartseer/swaar tye altyd aan hom verskyn. • was die rede dat Saul terug in die bos was en uiteindelik kon vrede maak met almal. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.19.1	Ek dink dit gaan oor ... • kringe/sirkels (wat iemand loop). • 'n bos waarin kringe/sirkels geloop word. • die figuurlike om te eindig waar jy begin het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.19.2	• Saul het sy lewe in die Bos begin en weer daar geëindig. • Saul het Kate ontmoet, haar verloor en weer teruggekry. • Saul het as houtkapper begin en weer as houtkoper in die houtbedryf geëindig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
1.19.3	Saul ... • het weer vir Kate in sy lewe gehad. • en Maska kon weer saam wees. • en Jozef het saam begin werk/se verhouding is herstel. • kon die Bos teen uitwissing beskerm. • kon die Bosmense help om ‘n lewe te maak. • kon sorg dat Oupoot die eer kry wat hy moes kry. • was ‘n ryk besigheidsman. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

VRAAG 2: *DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM* – Marita van der Vyver

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1.1	Kaapstad/Wes-Kaap/Kaap/Kaapprovinsie	1
2.1.2	Beyers	1
2.1.3	alter-ego/fiktiewe karakter	1
2.1.4	vyftiende/15(de)	1
2.2	• Margot het ‘n rol/TV-rol gekry. • Margot moes in ‘n TV-program speel. • Margot moes as aktrise in Johannesburg gaan werk. • Margot sou gaskunstenaar/plaasvervanger in ‘n plaaslike produksie/TV-reeks wees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.3	Yann en Amos het hulle ma ... • na ‘n lang tyd weer gesien. • se moederlike kant ervaar. • beter leer ken/toegelaat om die verhouding te herstel. • se talente/werksomstandighede leer ken. • geglo toe sy gesê het dat sy gou weer sou kom kuier. • vergewe. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.4.1	ironies	1
2.4.2	Margot ... • se bedoeling was nie om by die gesin te kom kuier nie. • het eintlik gekom om te kom werk. • se fokus was nie op haar kinders/gesin nie. • het vir jare geen kontak met haar kinders gemaak *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 2.4.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 2.4.2 te verdien.)*	1
2.5.1	geïrriteerd	1
2.5.2	• Hulle het bedoel dat dit 'n gesinsvakansie moes wees. • Hulle het nie beplan om ander mense daar te hê nie. • Beyers wou nie uit sy eie vir Margot daar hê nie. • Dit was eintlik Beyers en Mana se wittebrood; hulle kon besluit wie om te nooi. • Beyers was met Margot getroud en het geweet hoe moeilik sy kon wees/dat sy nie tevrede sou wees met die geriewe op die berg nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 2.5.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 2.5.2 te verdien.)*	1
2.6	Mana ... • was tevrede met haar lewe. • het nie 'n ophef van dinge gemaak nie. • het kinders met hulle eie persoonlikhede aanvaar. • het eenvoudige klere gedra. • het nie voorgegee om te wees wie sy nie is nie. • was betrokke by haar kinders se lewens. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Margot ... • was dramaties. • wou graag bedien word/was gemaksugtig. • het nie haar kinders geken nie. • se kleredrag was dramaties. • was nie betrokke by haar kinders se lewens nie. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
2.7.1	C/'n Mens moet die talente wat jy ontvang het, gebruik.	1
2.7.2	E/'n Mens moet leer om jou nie aan ander mense se opinies oor mense te steur nie.	1
2.7.3	B/'n Mens moet besef dat jou opinie oor jouself nie altyd is hoe ander mense jou sien nie.	1
2.7.4	A/'n Mens moet besef dat geld nie geluk kan koop nie.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.8	Ek sou ... • nie so driftig/kwaad gewees het nie. • aan die kinders se gevoelens oor die nuus gedink het. • nie my kinders se ma onwelkom laat voel het nie. • nie my eie ontevredenheid so hardop uitgespreek het nie. • nie so 'n kras woord soos "blerrie" gebruik nie/vloek nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.9	• Gavin het almal saam konsert laat hou. • Margot het vir die gesin hulle Tarot-kaarte gelees. • Die hele gesin het met Ditjie se geboorte gehelp. • Sharon se pa het 'n helikopter gereël. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
2.10	Dit dui op opgewondenheid/inspirasie. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.11.1	Metafoor	1
2.11.2	• Margot het opgetree asof sy 'n koningin is. • Margot wou soos 'n koningin behandel word. • Margot wou graag bedien word. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 2.11.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 2.11.2 te verdien.)*	1
2.12.1	• Botterberg • Die vakansieplek/vakansiehuis/huis op die berg *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.12.2	Yann	1
2.13	D/sy het net gefokus op die dinge wat verkeerd was.	1
2.14	• Hanna het gesê sy sal haar sussie beskerm. • Hanna was opgewonde oor die sussie. • Vir Hanna was sy een van die mooiste goed wat sy nog gesien het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.15	B/aanvaarding van jou eie gesinslewe.	1
2.16	• Die andersheid/uniekheid van haar ouers. • Hanna se ontevredenheid met haar lewe. • Die ongeloof dat jou ouers so anders as ander ouers is. • 'n Tiener wat skaam kry oor ouers soos hare. • Dit is simbolies van haar ingewikkelde gesinslewe/dat sy haar ingewikkelde gesin aanvaar. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.17	Gavin het ... • nooit gekla oor die omstandighede op die berg nie. • met min geriewe en kos vir Hanna 'n verjaarsdagete gemaak. • gewys dat hy bereid was om sy dogter se persoonlikheid te aanvaar. • aktiwiteite gereël om almal te betrek. • vrolikheid probeer skep. • aangebied om by die kinders te bly terwyl die ander volwassenes vertrek. • elke moeilike situasie ligter probeer maak. • selfs die moeilike Margot gehelp. • gewys dat jy aan jou verhouding met jou kinders moet werk/dit moet verbeter. • gewys dat grootmense ook pret kan hê/laf kan wees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.18	Die skrywer ... • fokus op Hanna se siening oor almal in haar lewe. • beeld uit dat Hanna elkeen se rol in haar lewe erken. • noem dat Hanna gesê het dat sy vir altyd klaar met Fabienne was. • lig uit dat Hanna haarself en haar lewe aanvaar het. • gebruik skuinsdruk om die fokus op Hanna se besluit te plaas. • gebruik dit as die slotwoorde wat die kern van die roman saamvat. • noem die titel van Hanna se boek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.19.1	Ek dink dit gaan oor 'n karakter ... • met die naam Hanna. • wat baie vrae vra. • wat dinge ervaar wat amper te goed is om waar te wees/wat moeilik is om te glo. • wie se lewe vol interessante ervaringe/avonture is. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
2.19.2	• Die hele geboorte was anders as die gewone/ongelooflik/ onverwags/'n avontuur. • Die dramatiese Margot het die leiding met die geboorte geneem. • Hanna was Margot se assistent tydens die gebeure. • Die baba het nie klere gehad nie. • Mana was glad nie voorbereid vir die baba se koms nie. • Daar was glad nie 'n hospitaal of dokter naby tydens die geboorte nie. • Die baba het bont klere/waslappe aangehad. • 'n Helikopter moes ma en baba kom haal. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.19.3	• Mana se gesin het mekaar leer ken/aanvaar. • Mana en haar gesin het dinge saam gedoen. • Mana wou gehad het die fokus moet op die gesin wees. • Mana het hulle laat besef dat 'n aangelapte gesin een kan word. • Die babatjie se geboorte op die berg het almal geleer om saam te werk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

VRAAG 3: *MEEULANDERS* – Esta Steyn

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1.1	Ronnie	1
3.1.2	drie/3	1
3.1.3	Salamanderbaai	1
3.1.4	ongemaklik/onwelkom/ongelukkig/hartseer/verward/vererg	1
3.2.1	Meeuland/Ryna se huis op Meeuland *(Enige EEN)*	1
3.2.2	Ryna (van Rensburg)	1
3.3	• Die baba se ma is dood. • Die baba moes sonder 'n ma grootword. • Die kind is in 'n bruin sak op Meeuland ingesmokkel. • Die baba se toekoms was onseker. • Die baba het nie van kleins af geweet wie haar regte pa is nie. • Die baba is omgeruil en het 'n nuwe ma gekry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.4	A/mekaar in tye van nood moet help.	1
3.5	Ousanna ... • kon in die toekoms sien/was heldersiende. • kon hartseer dinge sien voordat dit gebeur. • kon dinge voorspel/dinge sien wat gaan gebeur. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.6	Ek sou ... • eers na Jannerik geluister het. • besef het dat Jannerik nog in skok was. • empatie gewys het. • eers aan Jannerik/die baba gedink het. • gehelp het om 'n ander plan te maak. • besef het dat Jannerik nie 'n ander keuse gehad het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.7	• Kinnie het vir Fred van die baba gaan vertel. • Kinnie was by Fred se huis en sy vrou, Sheila, het uitgevind van die baba. • Skalla het die gesprek afgeluister en hy het van Fred en Kinnie se baba geweet. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.8	Jacob ... • was moedeloos/na aan breekpunt. • het net probleme gesien. • het geglo dat daar nie hulp sal kom nie. • was kleingelowig. • het heen en weer gehardloop. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Jannerik ... • was rustig/kalm. • het geglo dat die Here sou voorsien. • het vir Jacob moed ingepraat. • het alles gedoen wat hy moes doen. • het 'n gat gegrawe om Elsabet se baba te begrawe. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
3.9.1	C/'n Mens moet nooit glo dat jy iemand anders ten volle kan ken nie.	1
3.9.2	E/'n Mens moet altyd daar wees vir die mense wat jy liefhet.	1
3.9.3	B/'n Mens moet besef dat die waarheid jou vrymaak.	1
3.9.4	A/'n Mens moet respek hê vir die huwelik.	1
3.10	• Ryna is Kaap toe vir haar boekbekendstelling. • Elsabet het op die *Sheila's Song 2* in 'n storm beland. • Attie het werk op 'n diamantboot gekry. • Jacob is tronk toe gestuur. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
3.11.1	sy dreigement sou uitvoer	1
3.11.2	• Jacob het na Skalla gesoek tot hy hom gekry het. • Jacob het gedoen wat hy gesê het hy gaan doen. • Jacob het Skalla doodgesteek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 3.11.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 3.11.2 te verdien.)*	1
3.12.1	Metafoor	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.12.2	• Jacob het pyn beleef oor Janka wat beseer is. • Jacob wou soos 'n gekweste dier aanval. • Jacob se emosionele pyn het hom seergemaak. • Jacob het nie geweet wat om met hierdie pyn te maak nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 3.12.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 3.12.2 te verdien.)*	1
3.13	Dit is simbolies van die ... • ou haat/jarelange haat tussen hulle. • hartseer/onreg/seer wat Skalla al in Jacob se lewe veroorsaak het. • dinge wat nog nooit vergewe is nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.14	Dit verwys na ... • al die bloed wat daardie aand gevloei het. • die skietongeluk. • iets moois wat lelik geword het. • iets wat vreugde/vrede moes bring, maar toe hartseer/ konflik gebring het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.15.1	ironies	1
3.15.2	• Fred was Janka se pa sonder dat hy dit geweet het. • Fred se broer het Fred se kind geskiet. • Fred was indirek verantwoordelik vir Janka se dilemma. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 3.15.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 3.15.2 te verdien.)*	1
3.16	C/Fred het die reg gehad om te weet dat Janka sy kind was.	1
3.17	Daniel ... • was jonk, maar het vinnig reageer/die leiding geneem. • het sy eie lewe in gevaar gestel om Janka te help. • het dadelik besef dat Janka hulp nodig het/uit die gevaarsone geneem moet word. • het Janka instinktief beskerm. • het nie tydens die skietvoorval gevries (soos mens van 'n kind sou verwag) nie. • het prakties gedink. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.18	Die skrywer ... • gebruik kort sinne. • noem op wat elkeen doen sonder om opdragte uit te deel. • gebruik spanningswoorde/dramatiese woorde, bv. bloedbevlekte, wond, bewustelose, geveg om Janka se lewe, ens. • laat elke karakter 'n rol speel om die krisis te kan hanteer. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.19.1	Ek dink dit gaan oor ... • 'n plek met die naam Meeuland. • mense wat op Meeuland bly. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.19.2	Ryna ... • kon 'n tweede kans/tweede keer liefde kry. • kon genees. • het weer 'n kind in haar lewe gehad (om te versorg). • het lewenslesse by Jannerik geleer. • het wonderlike mense ontmoet. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
3.19.3	Jannerik ... • kon by Ryna en Janka bly. • was versorg. • het 'n nuwe huis weg van Meeuland af gekry. • kon weer in sy familiehuis woon. • was naby aan sy familie. • kon Ryna ondersteun terwyl Jacob in die tronk was. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

VRAAG 4: *LIEN SE LANKSTAANSKOENE* – Derick van der Walt

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1.1	gesteel/verduister/gewas/gevat	1
4.1.2	Jakaranda	1
4.1.3	Wouter	1
4.1.4	geld/inkomste	1
4.2	Sally bedoel dat ... • Lien rustig moet raak. • dit nie nodig is dat Lien haar vererg/kwaad word nie. • Lien nie so senuweeagtig/ernstig moet wees nie. • Lien nie moet oorreageer/stres/so ‘n vloermoer/*tantrum* moet gooi nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.3	• Hier het Sally ... ○ Lien eintlik geïgnoreer. ○ weggestap. ○ nie regtig met Lien gepraat nie. ○ afknouerig opgetree. ○ nie omgegee nie. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* • Later het Sally ... ○ met Lien oor haar ma se probleem gepraat. ○ vir Lien raad gegee. ○ dinge uit haar eie lewe/haar lewenservaringe met Lien gedeel/met Lien geïdentifiseer. ○ simpatiek/vol begrip teenoor Lien opgetree. ○ omgegee nadat sy Lien se ma dronk by die skool sien opdaag het. • Hier het Sally negatief opgetree/nie van Lien gehou nie, maar later was Sally positief teenoor Lien. • Hier is Sally onvriendelik met Lien en later is Sally vriendelik(er) teenoor Lien. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Binne die konteks van die hele situasie kan die antwoord dui op wat Sally doen én dink.)*	2
4.4.1	ironies	1
4.4.2	Dit is ironies, want Lien ... • is op soveel ander vlakke 'n leier/neem leiding. • het gesorg dat daar geld/kos in die huis is/die gesin onderhou/die rol van ma vertolk. • het 'n borg vir Braam se krieketspan gereël. • het die leiding geneem toe Tibbey in die hospitaal beland het en daarna. • het 'n rol in die drama gekry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 4.4.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 4.4..2 te verdien.)*	1
4.5	B/sy was bang die waarheid oor haar pa kom uit.	1
4.6	• Miemie wou (meer) inligting kry/navorsing doen (vir die LO-taak) oor wat die werk van 'n prokureur behels. • Miemie wou die prokureur bel, want hulle het 'n taak oor hul toekomstige beroepe gekry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.7	Lien het ... • begin dink oor haar toekoms/besluite vir haar toekoms geneem. • toe besluit sy wil nie regtig 'n prokureur word nie/nie meer Regte studeer nie. • besef sy sou nie by die universiteit inpas nie. • 'n droom gehad om te reis. • besluit sy wou "weg" wees. • vir Miemie en Hein leer ken. • in 'n groep saam met ander leerders gewerk. • geforseerd gevoel om nuwe vriende te maak. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.8.1	C/'n Mens moet uitspring en self dinge doen.	1
4.8.2	D/'n Mens moet ander se hulp waardeer.	1
4.8.3	E/'n Mens moet besef dat baie geld nie beteken dat jy gelukkig is nie.	1
4.8.4	A/'n Mens moet die geleenthede wat oor jou pad kom, goed gebruik.	1
4.9	• Ek sou Sally haar deel laat doen het. • Ek sou seker gemaak het sy kry ook 'n opdrag vir huiswerk. • Ek sou aan die onderwyser rapporteer dat Sally nie wil saamwerk nie. • Ek sou meer moeite met Sally gedoen het voordat ek haar afgeskryf het. • Ek sou Sally saam met Hein 'n deel van die taak laat doen het, want sy hou van seuns. • Ek sou Sally gelos het, maar seker gemaak het dat sy nie punte vir die taak kry nie. • Ek sou Sally gekonfronteer het/eenkant toe geroep en probeer motiveer het/oorreed het om saam te werk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.10	Lien het ... • name gegee nog voordat sy die mense leer ken het/ bevooroordeeld opgetree. • nie moeite gedoen om die mense eers te leer ken nie. • krities na almal om haar gekyk/byname op mense se voorkoms baseer. • toegelaat dat haar eie negatiewe omstandighede haar krities teenoor ander gemaak het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.11	• Lien het gesien hoe 'n vrou by Pick-n-Pay bedel. • Lien het 'n pruik en 'n brilletjie geleen. • Roos het vir Lien goeie raad gegee oor hoe om te bedel. • Lien het vir haar gemaklike skoene gaan koop. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.12.1	• Die hoek waar Lien gestaan en bedel het. • Die spesifieke robot/plek waar sy gebedel/geld gevra het. • Die hoek naby die winkelsentrum/die verkeerslig by die winkelsentrum. • Johnny se vorige bedelplek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.12.2	(Na) Tibbey	1
4.13.1	Herhaling/Repetisie	1
4.13.2	Lien ... • is seker van haar saak/gelukkig oor Tibbey. • is opgewonde oor Tibbey wat weer werk. • wil vir Hein wys dat hulle plan gewerk het. • wil haar opgewondenheid met iemand deel. • is opgewonde dat Tibbey se lewe weer sal regkom/op sy eie sal regkom. • is trots op Tibbey/bly dat hy weer met sy lewe aangaan. • gee bevestiging dat Tibbey sal herstel/gesond word. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 4.13.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 4.13.2 te verdien.)*	1
4.14.1	die mense bly was om Tibbey weer te sien.	1
4.14.2	• Tibbey het nog altyd 'n atmosfeer van vrolikheid geskep. • Die mense het van Tibbey/die dinge wat hy doen/sê gehou. • Tibbey het mense se dag opgevrolik/laat lag. • Tibbey het vir mense gewys dat jy dit wat jy doen, moet geniet. • Die mense toet/waai vir hom/vra hoe dit gaan. • Die mense het na Tibbey verlang (omdat hy so lank weg was)./Die robot was stil sonder Tibbey. • Tibbey was die *entertainment* van die *entertainment corner.* *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 4.14.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 4.14.2 te verdien.)*	1
4.15	Lien het ... • hulle na die skool se konsert toe genooi. • by die konsert voor haar vriende met hulle gesels. • vir Hein van haar bedelaarsvriende vertel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.16	• Tibbey ... ○ kon weer geld verdien/werk/bedel. ○ kon self oor die weg kom. ○ het sy onafhanklikheid teruggekry/kon weer hoop/gelukkig wees. ○ kon weer deel wees van dit wat hy (voor die ongeluk) geken het/kon aangaan met sy lewe. ○ het 'n tweede kans gekry. • Daar is altyd 'n oplossing vir jou probleme. • Dit het gewys dat daar mense is wat vir hom omgee/ware vriende is. • Dit is 'n simbool dat hy nie sy lewe verloor het nie, net sy bene. • Die karretjie was nou sy bene. • Mense sou hom jammer kry en dan meer geld gee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.17	D/ondersteuning	1
4.18	Die skrywer ... • noem verskeie dinge wat Tibbey doen om te wys dat hy sy werk geniet, bv. hy maak grappies/dans/vermaak die mense. • slaag daarin om die vrolike atmosfeer rondom Tibbey uit te beeld. • skets Tibbey as 'n positiewe karakter, bv. *I can do it*, sy oë wat blink, hy waardeer/erken Lien se vriendskap. • wys dat sy positiewe houding teenoor die Blou Bulle aansteeklik/vermaaklik is. • wys dat Tibbey sy bedelwerk ernstig opneem/selfs 'n Blou Bulvlag en -pet het/sy vlag/die Bloubulvlag waai asof sy lewe daarvan afhang. • beklemtoon dat hy nie hulp soek nie, al sukkel hy. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.19.1	Ek dink ... • dit gaan oor iemand wie se naam Lien is/dat Lien die hoofkarakter is. • dat skoene 'n rol in die roman speel. • dat die skoene aan Lien behoort. • dat daar 'n spesifieke rede moet wees waarom die skoene lankstaanskoene is. • die roman gaan oor Lien se lankstaanskoene. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
4.19.2	• Lien moes skoene dra waarin sy vir lang ure kon staan en bedel. • Lien het vir haar gemaklike skoene gekoop om te bedel. • Lien het lank gestaan en bedel/nie moed opgegee nie. • Lien was 'n bedelaar. • Figuurlike betekenis: sy moes opofferinge maak/ deursettingsvermoë hê om te doen wat sy gedoen het. Verwys na die moeilike omstandighede waaronder sy moes werk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.19.3	Christien Jooste ... • is nie meer in die kliniek nie/gerehabiliteer/het opgehou drink. • was weer soos aan die begin die ma van die gesin/sou weer omsien na haar gesin. • het weer klavier gespeel voor mense. • was netjies aangetrek. • het 'n moontlikheid van werk gehad. • se man/Lien se pa was uit die tronk. • het 'n nuwe haarstyl gehad. • het gelukkig/oopmond gelag. • en haar gesin was gelukkig saam. • se gesin het haar vergewe/familie-eenheid is herstel. • het 'n geel blom in haar hare op die video. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

	TOTAAL AFDELING A:	**35**

AFDELING B: DRAMA

VRAAG 5: *POPPIE, DIE DRAMA* – Elsa Joubert en Sandra Kotzé

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1.1	Ciskei/Kafferland/Herschel	1
5.1.2	Bonsile	1
5.1.3	extensions/verlenging(s)/wet/verpligting	1
5.1.4	1960	1
5.2.1	ironies	1
5.2.2	• Dit het baie probleme vir die gemeenskap veroorsaak. • Dit het vir baie mense baie moeilikheid gebring. • Dit het party mense se dood veroorsaak. • Party mense het in die tronk beland. • Daar was konflik/moeilikheid/botsing met die polisie/opstande in die lokasie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 5.2.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 5.2.2 te verdien.)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.3	Poppie het ... • gevoel dit is die kontrak wat jy vat as jy geen ander werk kry nie. • gevoel dit is moeilike werk. • geweet die mense word siek van daardie werk (hulle vingers swel op en ook hulle kliere onder hulle arms). • gevoel hy gaan homself verniel met hierdie werk. • negatief gevoel oor Stone se werk. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Stone het ... • gevoel dit is naby die huis/hy kon soontoe loop. • gesê dat hy vyfuur terug is by die huis. • besef dat hy 'n erf sal kry/'n huis sal kan bou/vir sy gesin sal kan sorg. • positief oor die werk gevoel. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
5.4	• Stone is dood. • Poppie en haar kinders moes sy dood verwerk. • Poppie moes alleen aangaan. • Poppie moes haar dogters na haar skoonouers toe stuur. • Poppie moes nou in die Kaap gaan werk vir haar kinders. • Poppie moes hom gaan besoek tydens sy uitgerekte siekte. • Dit was vir Poppie moeilik om vir hom te gaan kuier tydens sy lang siekte. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.5	• Poppie was nie meer beskerm deur Mama se huiskaart nie. • As jy nie die regte papiere het nie, kan hulle met jou maak wat hulle wil. • As hulle/polisie/witmense jou sonder jou papiere vang, kon hulle jou arresteer. • Hulle kon Poppie Ciskei toe stuur, (want sy was met 'n man van Ciskei getroud). *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.6	B/geweet wat die regte ding was om te doen nie.	1
5.7	• Vryheid van beweging • Die reg was aan hulle kant./Hulle sou nie in die tronk beland nie. • Hulle kon geld verdien. • Hulle kon vir hulle gesinne sorg. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.8.1	D/'n Mens wil graag in moeilike situasies op jou familie kan staatmaak.	1
5.8.2	E/'n Mens kry nie altyd die geleentheid om jou potensiaal te ontwikkel nie.	1
5.8.3	B/'n Mens moet soms baie dinge opoffer om die beste vir jou gesin te kan gee.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.8.4	A/'n Mens moet leer om te vergewe.	1
5.9	Ek sou ... • in my huis gebly het. • nie gaan water haal het nie. • die polisie se opdragte nagekom het. • seker gemaak het dat ek veilig is. • Ciskei toe gegaan het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.10	Poppie het ... • haar siek man versorg. • by haar kinders gebly. • nie aan die *strikes* gaan deelneem nie. • nie vergaderings oor die *strikes* bygewoon nie. • by die huis gebly. • haar broer probeer waarsku oor die gevolge van die *strikes*. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.11	• Bonsile het 'n meisie swanger gemaak. • Poppie het haar dogters Herschel toe gestuur. • Die *city-borners* en die *migrants* het met mekaar baklei. • Jakkie het moeilikheid met die polisie gehad. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
5.12.1	• By Mama se huis • In Nyanga *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.12.2	Hieroor verwys na Poppie ... • wat nie meer beheer het oor situasies nie. • se hartseer oor die kinders/Jakkie se optrede/besluite. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.13.1	aanvaar wat gebeur het	1
5.13.2	Poppie ... • sê sy het nie moeilikheid gaan soek nie. • sê die Here se wil moet geskied. • besef haar kinders moet nou self verantwoordelikheid aanvaar. • het nou dinge in haar kinders se hande oorgegee. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 5.13.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 5.13.2 te verdien.)*	1
5.14	Poppie wonder wanneer sy ... • weg van die Here af beweeg het. • teen die wil van die Here opgetree het. • die Here nie vertrou het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.15.1	• Inversie • Retoriese vraag *(Enige EEN)*	1
5.15.2	<u>Inversie</u>: • Dit wys dat die Here se wil geskied. • Beklemtoon die sinsdeel/frase: "dit waarvoor hul gebore is". <u>Retoriese vraag</u>: • Dit beklemtoon Poppie se aanvaarding/gelatenheid. • Dit is asof Poppie haarself wil troos/moed inpraat. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 5.15.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 5.15.2 te verdien.)*	1
5.16	• Jakkie het reeds oor die grens gevlug/was reeds Basoetoeland toe. • Hoedjie en Mosie het vir Poppie kom verduidelik wat gebeur het. • Poppie het nooit weer vir Jakkie gesien nie. • Die polisie het steeds na Jakkie gesoek. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.17	D/geloof	1
5.18	Ek voel simpatie vir Poppie, want die dramaturg ... • skets die sterk vrou wat nou net haar lot moet aanvaar. • gebruik woorde soos "oor alles het ek gekom maar nou het ek geleer hieroor kan ek nie kom nie"/"dis nou uit my hande"/"dis nou oorgegee". • skep die neweteks waar dit vir haar voel asof sy huil, maar sy huil nie. • laat Poppie magteloos voorkom. • laat Poppie terneergedruk klink. • sê sy is onskuldig ingesleep in die moeilikheid/het nie moeilikheid gesoek nie. • laat Poppie met die Here (oor haar swaarkry) praat. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.19.1	Ek dink die titel van die drama ... • verwys na 'n karakter met die naam Poppie. • verwys na die hoofkarakter, Poppie/'n vrou. • verwys na die drama as genre. • gaan oor die drama in die karakters se lewens. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
5.19.2	Jy leer Poppie ken ... • deur al die moeilikheid/probleme/drama in haar lewe tot en met haar aanvaarding. • as ma wat alles vir haar gesin sou doen. • as iemand wat altyd probeer het om die regte ding te doen. • as 'n sterk vrou wat met baie swaarkry nie opgegee het nie. • as 'n hardwerkende/eerlike/regverdige/streng/onselfsugtige vrou. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.19.3	• Poppie het vrede gemaak met dit waaraan sy niks kon verander nie. • Poppie het gehoop dat haar kinders die regte keuses sou maak. • Poppie het aanvaarding beleef. • Haar kinders sou veilig wees, want die polisie sou hul laat gaan as hulle sien die kinders weet niks van Jakkie af nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

VRAAG 6: *PALJAS* – Chris Barnard

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1.1	sirkus/trein/kombi	1
6.1.2	Oudokter/die dokter (op die dorp)	1
6.1.3	veld/bo-op die windpomp/tussen die kafbale/in die koringlande	1
6.1.4	toertjies	1
6.2	• Hendrik en Katrien/Sy pa en ma/Sy ouers het (langs die pad oor die oorkrabbertjies) baklei. • Sy ouers was nie gelukkig nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.3	• Hendrik het dorp toe gery en die polisie gaan sê die kind was weg. • Hulle kon nie slaap nie./Katrien wou nie gaan slaap nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.4	D/daar altyd ander mans was wat baie aandag aan Katrien gegee het.	1
6.5.1	ironies	1
6.5.2	Die dag toe Manuel moes afskeid neem van die McDonalds het hy nie gepraat nie/was hy aangedaan/het hy gehuil. *(Of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 6.5.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 6.5.2 te verdien.)*	1
6.6	Hendrik ... • was ongeduldig/geïrriteerd met Willem. • het dit probeer reg raas. • het Willem gedwing om te praat. • het nie Willem se probleem verstaan nie. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Manuel ... • was geduldig met Willem/het sag met Willem gepraat. • het Willem nie aangepor/gedwing om te praat nie. • het ander metodes gebruik om met Willem te kommunikeer. • het verstaan as Willem nie wou praat nie. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.7	Willem het ... • weer gepraat. • sy plek in sy gesin gevind. • selfvertroue gehad/was nie meer bang nie/was nie meer so gespanne nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.8.1	D/'n Mens se persoonlike probleme het 'n nadelige invloed op jou werk.	1
6.8.2	E/'n Mens wil graag waardeer word.	1
6.8.3	A/'n Mens is bang om dieselfde foute te begaan.	1
6.8.4	C/'n Mens moet aanhou probeer om te kry wat jy wil hê.	1
6.9	Ek sou ... • in my kamer gaan slaap het. • vir my ouers/Emma laat weet het ek is by die huis. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.10	Manuel het ... • vir Willem gesê/hom mooi gevra om huis toe te gaan. • vir Willem vertel dat sy ouers bekommerd oor hom gaan wees. • vir Willem gesê dat hy saam met hom sou stap as hy bang was. • Willem verseker dat hulle die volgende dag weer sou speel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.11	• Manuel is uit die kerk gejaag. • Jan Mol het vir Manuel raakgeskiet. • Hendrik het Manuel se leersak reggemaak. • Manuel het besluit om terug te gaan sirkus toe. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
6.12.1	• (Op) Hendrik-hulle se werf • Buite Hendrik-hulle se huis • By die stasiehuis • Toorwater *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.12.2	• Die ander mense by die Volstruisdans. • Die mense wat hulle met tamaties en eiers gegooi het./Die tamatiegooiers. • Jan Mol en 'n paar jong knape/manne wat klippe agter die motor aan gegooi het. • Die mense wat hulle nie by die Volstruisdans wou gehad het nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.13.1	nie weet wat om van die mense te verwag nie.	1
6.13.2	Hendrik was ... • nie seker waarom die mense daar op sy werf was nie/wat hulle kom doen het nie. • bang dat hulle nog verder kom moeilikheid soek het. • nie gewoond daaraan dat hierdie mense na sy huis toe kom nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 6.13.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 6.13.2 te verdien.)*	1
6.14	• Die dans was bederf. • Niemand wou verder dans nie. • Die dans was 'n mislukking. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.15.1	Herhaling/Repetisie	1
6.15.2	Hendrik het ... • hulle in sy huis in genooi. • gewys dat hy gasvry is. • gewys dat hy nie kwade gevoelens koester nie. • gewys dat hy bereid was om hulle te vergewe. • gewys dat hy daarvan hou om saam met mense te kuier. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 6.15.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 6.15.2 te verdien.)*	1
6.16	Willem het ... • sy toertjies vir die mense gaan wys. • uitgegaan op die stoep waar al die ander mense was. • gekyk hoe sy pa en ma dans. • op die stoepmuurtjie gesit. • op die werf gestap. • later op die windpomp gaan sit. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.17	B/vergifnis	1
6.18	Die dramaturg ... • skep 'n vrolike atmosfeer tussen al die mense. • gebruik woorde wat op vrolikheid dui, bv. "musiek"; "gelag" en "gedruis van stemme". • skep 'n atmosfeer van samesyn/vreugde/vrede tussen die mense. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die andersheid moet duidelik blyk.)*	1
6.19.1	Ek dink die drama ... • het iets te doen met toordery. • gaan oor dinge wat met toordery verband hou. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.19.2	Ouderling Bothma en Sakkie het besef dat ... • anders nie noodwendig verkeerd is nie. • hulle mense (eers) moet leer ken voordat hulle hulle oordeel. • jy verskoning behoort te vra wanneer jy verkeerd was. • jy nie gemanipuleer moet word om soos ander te glo nie, bv. Jan Mol en die dominee. • Hendrik en sy gesin anders was en het hulle so aanvaar. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
6.19.3	Hendrik en Katrien het ... • vrede gemaak met mekaar. • met mekaar gesels/mooi dinge vir mekaar gesê. • romanties teenoor mekaar opgetree, bv. saamgedans, in mekaar se oor gefluister. • weer fisiese kontak met mekaar gehad, bv. hy het haar 'n drukkie gegee. • saamgestaan en dinge saam gedoen, bv. die gaste saam onthaal. • nou gelukkige kinders gehad. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

VRAAG 7: *FIELA SE KIND, DIE DRAMA* – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1.1	Knysna	1
7.1.2	sensusmanne/manne wat die mense tel	1
7.1.3	drie/3	1
7.1.4	blou	1
7.2	• Nina was bang vir die moeilikheid wat sou kom. • Nina was bang haar pa gaan haar bottels vat/gaan uitvind van haar speelplek in die bos. • Nina het geweet dat sy party van die bottels gesteel het. • Nina het nie gedink enige iemand sou haar geheim verstaan nie. • Nina het nie ander mense vertrou nie. • Nina het net vir Lukas vertrou. • Nina het nie werklik vriende/iemand gehad om geheime mee te deel nie. • Nina se broers was nie haar vriende nie./Lukas was haar enigste vriend. • Dit was te spesiaal vir haar. • Dit was haar ontvlugting van Elias se mishandeling/slegte omstandighede/haar "geheim" in die bos waar sy veilig gevoel het.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

	(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.3.1	ironies	1
7.3.2	• Nina se woorde wys dat sy die mooi/positiewe raaksien/aandag gee aan die geluide/mooiheid van die voëls. • Nina het nooit werklik na mense geluister nie, maar na die voëls/die bos. • Nina het verwag dat Lukas, wat 'n plaaskind is, moes weet van bosgeluide. • Nina het nie daarvan gehou dat Elias lelik/ongeskik met haar was nie, maar nou is sy lelik/ongeskik teenoor Lukas. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 7.3.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 7.3.2 te verdien.)*	1
7.4	• Elias het hom gaan soek. • Elias het hom geslaan. • Elias het Lukas harder laat werk. • Elias het Lukas gedwing om hom pa te noem/die gesin se name te noem/sy nuwe identiteit as Lukas van Rooyen te aanvaar. • Dit het sy verhouding met Elias nog slegter gemaak. • Hy was vir jare blootgestel aan ‘n lewe van armoede/ mishandeling/liefdeloosheid. • Hy was nog banger vir Elias. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.5	Ek sou ... • gewag het totdat Fiela gekom het. • meer geduld gehad het. • met die boswagter gepraat het as hy weer gekom het. • probeer het om met Nina maats te maak. • probeer inpas, want ek is nog net ‘n kind. • vriende maak/by van die ander mense in die Bos/omgewing gaan hulp soek het/die Bos beter leer ken het. • met Barta gepraat het om my te probeer help. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.6.1	D/'n Mens onthou die liefde en beskerming wat jy as kind ervaar.	1
7.6.2	C/'n Mens probeer dikwels om die verkeerde dinge wat jy gedoen het, met beter dinge reg te maak.	1
7.6.3	E/'n Mens se opvoeding bepaal jou optrede teenoor ander mense.	1
7.6.4	A/'n Mens moet soms seker maak dat jy is wie jy dink jy is.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.7	Fiela het vir Benjamin geleer dat ... • almal in die gesin saam werk. • daar nie tyd is vir kansvatters nie. • jy eers moet werk voordat jy eet/speel. • daar toesig oor werk gehou word. • jy hard moet werk vir jou besittings/harde werk belangrik is. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Nina het ... • net die werk gedoen omdat sy verplig was. • elke geleentheid gebruik om nie haar werk te doen nie. • geweet haar ma gee nie om waar sy is/wat sy doen nie. • geleer dat haar ma altyd vir haar verskonings maak as sy nie werk nie. • geleer dat grootmense lui/skelm kan wees/toelaat dat kinders hulle harde werk moet doen. • geleer dat grootmense geld op oneerlike maniere maak. • geen voorbeeld van harde werk gehad nie. • geweet sy gaan in die dorp werk en die geld moes na Elias toe gaan. • by Elias geleer dat 'n mens 'n plan moet hê, maar jy wag vir geluk om jou plan uit te voer. • 'n negatiewe ervaring van werk gehad, want Elias was wreed t.o.v. die take wat hy van die kinders verwag het, (bv. balke maak en bas afkap). ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
7.8	C/het gevoel dat sy misbruik word.	1
7.9	• Vir Lukas was dit ere-geld. • Lukas kon met hierdie geld bewys dat hy nie arm grootgeword het nie/hulle nie kaalgatte was nie. • Die vyf sjielings simboliseer Fiela se omgee/opvoeding. • Dit herinner hom aan die Komoeties se swaarverdiende geld waarmee hulle hom vertrou het. • Dit was 'n simbool van hoop vir Lukas, want dit kon vir hom die pad uit die bos "koop"/die pad na vryheid verseker/hom help om weer by die Komoeties uit te kom. • Dit het hom hoop gegee dat hy Fiela weer sal sien. • Dit was vir Lukas 'n simbool van vryheid/uitkoms. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.10	Nina ... • het vir Lukas kos/'n patat aangebied om te eet. • het Lukas teen Elias/sy wreedheid gewaarsku. • wou met hom maats maak. • wou mooi dinge/haar geheim met hom deel. • het aanhou gesels al was Lukas kortaf. • wou hom help/het hom gehelp om die pad uit die Bos te vind. • het hom met haar geheim vertrou. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.11	• Lukas het die spookskip by Noetzie gesien. • Lukas het finaal besluit om nie terug te gaan Bos toe nie. • Lukas is Wolwekraal toe om met Fiela oor Nina te praat. • Lukas het by Barta gehoor dat hy nie Lukas van Rooyen is nie. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
7.12.1	• In Knysna/die dorp • Waar Lukas voorheen gewerk het • By die see • John Benn se werksplek/die koppe/by die vlagpaal met die klipbankie *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.12.2	• Die Komoeties • Fiela en Selling • Wolwekraal se mense (Fiela, Selling, broers en susters) • Familie in die Langekloof/Die bruin familie *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.13.1	• Kontras/Teenstelling • Ironie • Herhaling/Repetisie *(Enige EEN)*	1
7.13.2	<u>Kontras/Teenstelling</u>: • Benjamin verwys na sy ou naam en nuwe naam. • Benjamin is 'n wit man wat 'n bruin van het. <u>Ironie</u>: • Benjamin is 'n wit man wat 'n bruin van het. • Benjamin aanvaar sy ou naam as sy nuwe naam. <u>Herhaling/Repetisie</u>: • Benjamin/Lukas het twee name/identiteite gehad. • Benjamin beklemtoon dat hy nou seker is van sy identiteit. • Benjamin is nou seker wie hy is/waar hy hoort. • Benjamin is trots op die naam wat hy dra. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 7.13.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 7.13.2 te verdien.)*	1
7.14	• Nina het nie meer haar geld vir Elias gegee nie. • Lukas wou vir Nina gaan sê hoe hy oor haar voel. • Lukas wou vir haar gaan vertel wat by die Komoeties/Van Rooyens gebeur het./Lukas wou Nina gaan sien. • Lukas wou Nina gaan haal om saam met hom na Wolwekraal te gaan. • Lukas wou vir haar vertel dat hy nie haar broer is nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.15.1	respek vir	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.15.2	*Mister* Benn het ... • gesê dat Komoetie 'n eerbare naam is. • besef dat Lukas hom nie in die steek gelaat het met die werk nie. • dit waardeer dat hy teruggekom het. • vir Lukas gesê dat hy die man is na wie hy in hom gesoek het. (Aanhaling word aanvaar) • vir Lukas ondersteun. • Lukas gerespekteer oor sy keuse oor sy identiteit en nie vrae gevra nie. • Lukas 'n (sterk) man genoem. • opgehou waarmee hy besig was/belanggestel in Lukas se menswees. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 7.15.1 moet reg wees om die punt by VRAAG 7.15.2 te verdien.)*	1
7.16	Lukas het bedoel totdat Kaliel weer ... • reg was om te werk. • kon roei/sy plek kon inneem op die loodsboot. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.17	B/vrede	1
7.18	Die dramaturg ... • gebruik woorde soos "is"/"lyk"/"klink" (wat daarop dui dat hy die mens sien en hoor). • skep dialoog vir *mister* Benn wat wys dat hy die Komoetienaam as 'n eerbare naam ken/verandering/beterskap by Lukas raaksien/hoor. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.19.1	Ek dink die titel van die drama ... • het iets te doen met 'n karakter wie se naam Fiela is. • handel oor 'n kind/Fiela se kind. • verwys na die drama as genre. • gaan oor die drama in die karakters se lewens. • wys dit gaan oor 'n ma-kind-verhouding. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
7.19.2	Die fokus is op Benjamin as Fiela se kind, want ... • Benjamin het onder vreemde omstandighede haar kind geword/was haar hanskind/nie haar eie kind nie. • hy is die een wat van haar weggevat is. • die Here het hom aan haar toebetrou/hy was spesiaal vir haar. • hy is die enigste wit kind/Fiela se ander kinders is bruin. • hy is die een wat met sy identiteit sukkel. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.19.3	• Benjamin sou terugkom/hy het besluit hy hoort by die Komoeties. • Fiela het in haar doel geslaag om haar kind terug te bring huis toe. • Fiela was tevrede dat Benjamin die dinge wat hom gepla het, kon uitsorteer. • Fiela het al klaar vir Nina aanvaar. • Die waarheid oor Lukas se identiteit het uitgekom. • Benjamin noem die Komoeties "sy mense". • Benjamin het vir *Mister* Benn gesê hy gaan terug na sy mense toe (Fiela toe). • Fiela se gebede is verhoor. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

	TOTAAL AFDELING B:	**35**

AFDELING C: KORTVERHALE

VRAAG 8: *SPIEËLBEELDE*

8.1 **'KOM ONS STUUR VIR TASU' – Maretha Maartens**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.1 (a)	Perdeberg	1
8.1.1 (b)	loop	1
8.1.1 (c)	remme/bande	1
8.1.1 (d)	Evelina/haar dogter/Tasu se sussie	1
8.1.2	Tasu moes sy klippies/tieroë verkoop. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.3	Tasu se ma het gesê dat hulle ... • die eiers self geëet het. • eiers hulle mae volgemaak het. • eiers hulle oorlewing was. • dit nodig gehad het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.4	B/hy was 'n verantwoordelike kleinseun.	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.5	Tasu ... • was bang vir mense. • het nie van die baie mense in die taxi gehou nie. • het nie daarvan gehou dat hy nie deur die agterruit kon sien nie. • het vasgekeer/benoud/gespanne gevoel. • het gevoel asof hy wou versmoor. • was jonger/kleiner (as die ander mense in die taxi). • het net 'n drasak by hom gehad. • het 'n botteltjie kruiemedisyne op sy skoot gehad. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Die ander mense in die taxi ... • het aangegaan asof alles normaal is. • was nie gepla dat daar baie bagasie/mense was nie. • het nie omgegee om amper op mekaar te sit nie. • het nie oor die spoed van die taxi omgegee nie. • was ouer/groter (as Tasu). • het stapels bagasie by hulle gehad. • was ontspanne. • het bv. 'n sak mieliemeel op haar skoot gehad. ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
8.1.6	• Die klippies lyk soos tierogies/kwaai tiere se oë teen die lig. • Dit is die mooi binne-in die klippies. • Die klippe het strepies. • Dit verwys na hoe Tasu die klippies moes vryf/slyp vir die ogies/patroontjies om uit te staan. • Die werklike strepies is diep weggesteek en jy moet baie slyp om die patroon uit te kry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.7 (a)	ironies	1
8.1.7 (b)	Tasu het … • gedoen wat die pa en die ouer broer nie kon doen nie. • aangebied om dit te doen. • 'n volwasse besluit geneem. • nie agter sy bangheid weggekruip nie. • alleen met die taxi na sy ouma gery om haar kruiemedisyne te vat/dapper opgetree/nie soos 'n baba opgetree nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 8.1.7(a) moet reg wees om die punt by VRAAG 8.1.7(b) te verdien.)*	1
8.1.8	Ek sou ... • eerder die eiers/iets verkoop het om geld te kry. • geld gaan leen het. • ‘n ander plan gemaak het om geld te maak/vir ander hulp gevra het. • kruie/medisyne gemaak het om te verkoop. • mense se huise gaan skoonmaak het. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.9	Tasu het ... • nie aan homself gedink nie. • aan sy ma gedink wat gehuil het oor die ouma wat soveel pyn gehad het. • aan sy ouma gedink wat soveel pyn gehad het/pynmedikasie nodig gehad het. • geweet sy broer kan nie gaan nie, want hy het matriek geskryf. • sy tieroë (wat kosbaar vir hom was), verkoop. • op die taxi geklim om sy ouma te help, al was hy bang vir die taxi. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.1.10 (a)	C/'n Mens behoort opofferinge vir jou familie te maak.	1
8.1.10 (b)	E/'n Mens moet mooi na jou goed kyk.	1
8.1.10 (c)	A/'n Mens moet soms ekstra moeite vir iemand doen, al is dit nie deel van jou werk nie.	1
8.1.10 (d)	B/'n Mens moet besef dat die regte keuses jou lewe in 'n goeie rigting stuur.	1

8.2 **'GELUK IN ONGELUK' – Theltom Masimila**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.1 (a)	• In Gavin en Karla se huis/slaapkamer. • Dit is die slaapkamer/hospitaalkamer/hoësorgeenheid waar Karla in 'n koma lê. • In die kamer met die geel deur. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.1 (b)	Gavin	1
8.2.2 (a)	('n) Vergelyking	1
8.2.2 (b)	• Dit was 'n reuk wat hom aan Karla herinner het. • Karla het altyd aarbeisap gedrink. • Die huis het na aarbeie geruik omdat sy so daarvan gehou het. • Die kamer ruik lekker. • Dit was soete herinneringe aan sy vrou voor die ongeluk. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 8.2.2(a) moet reg wees om die punt by VRAAG 8.2.2(b) te verdien)*	1
8.2.3	• Dit is die kleur waarvan Karla gehou het. • Dit simboliseer sonskyn/vrolikheid/geluk/hoop. • Dit is 'n warm/positiewe kleur. • Dit bring lig in donker/moeilike omstandighede. • Dit simboliseer gelukkiger tye/'n bekende omgewing/'n besonder gelukkige dag saam met Karla. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.4 (a)	'n verandering in Gavin se lewe sou bring.	1
8.2.4 (b)	• Dit was die dag dat hy vir Karla gesê het dat hy die vorms ingevul het. • Dit was die dag wat hy vir haar vertel het dat hy die toestemming gegee het dat die masjiene afgeskakel kan word/Karla gaan sterf. • Hy gaan 'n nuwe lewe saam met sy geliefde/sonder Karla begin. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde. Die antwoord op VRAAG 8.2.4(a) moet reg wees om die punt by VRAAG 8.2.4(b) te verdien.)*	1
8.2.5	• Die ander vrou het gehoor haar man is dood. • Karla is ernstig beseer en in 'n koma. • Gavin het vir Vicky vertel dat die masjiene afgeskakel gaan word. • Gavin het vir Karla vertel dat hy die vorm geteken het. *(Kandidaat verdien 'n punt vir elke gebeure wat op die korrekte plek is.)*	1 1 1 1
8.2.6	Vicky het gesê dat haar pa net die geld vir die troue wou gebruik. *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.7	C/moeilike besluite	1
8.2.8	Die skrywer ... • fokus op Gavin wat aanhou verduidelik hoekom hy van die ander vrou hou. • fokus op Gavin wat steeds lief is vir Karla al moet hy die masjiene afskakel. • gebruik Gavin se herhaling dat die ander vrou soos Karla is. • beeld Gavin se herinneringe van Karla uit. • skryf hoe jammer Gavin is dat hy nie vir Karla kan wag nie. • beskryf hoe Gavin worstel omdat hy nie genoeg geld het om die masjiene aan te hou nie. • noem dat dit Gavin pla dat hy nie meer hoendervleis kry as hy met die brief in sy hand staan nie. • beskryf hoe hy steeds met haar praat/van interessante artikels vertel al weet hy dat sy nie wakker gaan word nie. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.9 (a)	Ek dink die kortverhaal gaan oor ... • iets goed wat uit iets sleg voortgespruit het. • iets sleg wat in 'n karakter se lewe gebeur het en toe kom daar iets goed. • iemand wat weer geluk na hartseer vind. • geluk en ongeluk. • gelukkige en ongelukkige tye/insidente. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.9 (b)	Gavin het ... • verlief geraak op iemand anders. • 'n tweede kans op geluk/versorging gekry. • 'n sielsgenoot/iemand net soos Karla gekry. • 'n ma vir sy dogter gekry. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
8.2.9 (c)	• Gavin het afskeid geneem van sy vrou. • Gavin het besluit om die masjiene af te skakel. • Gavin het besluit dat dit nou na vyf jaar genoeg was. • Karla sou sterf./Gavin se lewe saam met Karla was verby./Gavin se lewe saam met sy nuwe vrou het begin. • Gavin het letterlik die geel deur toegemaak wanneer hy by die kamer uitstap. • Gavin het hierdie hoofstuk van sy lewe afgesluit. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
		[35]

	TOTAAL AFDELING C:	**35**

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

AFDELING D: GEDIGTE

VRAAG 9: *VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL*

9.1 'Ken jy die see ...' – Uys Krige

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.1 (a)	kalm/blinkgeskuur/stil/"kalm soos min dinge hier benee"	1
9.1.1 (b)	(bulderende) wind/(swart) wind/wind	1
9.1.1 (c)	• ophou raas • ophou (raas) • ophou (woester)/(wreder) blaas *(Enige EEN)*	1
9.1.1 (d)	(ou) misstappie	1
9.1.2 (a)	hulle situasie op see lewensgevaarlik is	1
9.1.2 (b)	hoe na aan die dood die vissers op die boot is	1
9.1.3	In strofe 7 lees ons dat ... • die vissers in hulle huise moet bly wanneer die storms te erg is om uit te gaan see toe/te gaan visvang. • hulle nie kan geldmaak/'n inkomste verdien nie. • daar nie hout is vir die visserman se vuur nie. • hulle koud kry. • hulle veilig is daar. • "Jy sit pal in jou kliphuis, klam en guur."/"En daar's geen sprokkel hout meer vir jou vuur." ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde.)*	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
	In strofe 9 lees ons ... • hoe gevaarlik die see kan wees/van al die gevare wat die vissers op see moet trotseer. • dat die visserman kan verdrink/deur 'n golf van die boot af geslaan kan word. • "Was jy al van jou bootjie soos 'n veer gevee" ✓ *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	
9.1.4 (a)	C/alliterasie	1
9.1.4 (b)	E/vergelyking A/personifikasie *(Enige EEN)*	1
9.1.4 (c)	A/personifikasie	1
9.1.4 (d)	D/eufemisme	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

9.1.5	B/verwytend.	1
9.1.6	In reëls 1 tot 35 vertel/verduidelik/wys die spreker vir ons hoe gevaarlik die see of 'n storm kan wees/dat die see jou dood kan veroorsaak. ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)* In reëls 36 tot 39 sê die spreker vir ons dat hulle kan sterf as die see so gevaarlik is/praat die spreker van mev. Matthee se seuns wat op die see gesterf het./"Hul slaap aldrie agter die kerkhofmuur". ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
9.1.7	• Die spreker praat eintlik met homself./Die spreker praat nie regtig met iemand anders nie./Dit is 'n monoloog. • Daar is niemand om die spreker se vrae te beantwoord nie. • Die spreker verwag nie regtig antwoorde op sy vrae nie. • Daar is nie regtig antwoorde op die spreker se vrae nie./Die vrae is eintlik net bedoel om ander te laat nadink./Dit betrek die leser. • Die spreker ken alreeds die antwoord, maar deur die vrae beklemtoon hy die gevaar van die see. • Dit beklemtoon die feit dat Meneer nie die see ken nie/die see onderskat/nie die gevare van die see ken nie. • Die retoriese vrae beklemtoon die spreker se negatiewe houding/sy frustrasie teenoor die koper/dat die koper nie weet hoe gevaarlik/onvoorspelbaar die see kan wees nie. • Die retoriese vrae wil die koper skuldig laat voel omdat hy oor die prys van die vis kla. • Dit skep spanning. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.8	Reël 5: Met die woord "nog" wil die digter ... • die leser/koper daarop wys dat hy/sy maklik kla, maar nie besef hoe gevaarlik dit is om vis te vang nie. • die koper daarop wys dat hy/sy aanhou om die prys van die vis te bevraagteken. • beklemtoon dat die koper nie die boodskap kry nie. • uitwys hoe onredelik die mense is wat oor die prys kla. • daarop fokus dat vissers sterf, maar mense soek goedkoop vis. ✓ *(Waar die klem op "nog" val, bedoel die spreker dat die koper "steeds" oor die prys kla, nadat die koper al die verduidelikings gehoor het.)* *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* Reël 10: Met die woord "jy" wil die digter ... • die leser/koper daarop wys dat hy/sy nie weet hoe gevaarlik die see is nie, maar maklik kla. • hê die Meneer moet die boodskap kry.	2

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

	• beklemtoon dat die koper dink hy (die koper) weet beter. • direk praat met diegene wat kla (omdat hulle onbewus is van die omstandighede). • fokus op die persoon wat nie kennis van die see het nie. ✓ *(Waar die klem op "jy" val, fokus die spreker op die leser/viskoper wat nie verstaan waardeur die visserman moet gaan om die vis te kry nie.)* *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)* <u>OF</u> Die "jy" verstaan nie hoekom die vis duur is nie en die "nog" beklemtoon dat die vissers ontsteld is dat die "jy" nie verstaan waarom die vis duur is nie. ✓✓ *(Of soortgelyk)*	

9.2 **'Sproeireën' – DJ Opperman**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.1	• sy nooi/meisie/geliefde • sy ouma	2
9.2.2	kwatryn	1
9.2.3	reuk(sintuig)/ruik	1
9.2.4 (a)	• kaneel • anys *(Enige EEN)*	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.4 (b)	• Baie van die geure hou verband met kos. • Die spreker hou van kos. • Kos speel 'n belangrike rol in die spreker se lewe. • Verskillende geure laat die spreker aan verskillende/sekere vroue/vroue wat lekker ruik/mense vir wie hy omgee, dink/ skep herinneringe. • Die spreker het groot waardering vir die vroue. • Elke vrou word deur haar unieke geur onderskei. • Die spreker is ingestel op reuke/die reuksintuig. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.2.5 (a)	• "ek" • "my" *(Enige EEN. Penaliseer nie as dit nie tussen aanhalingstekens is nie.)*	1
9.2.5 (b)	konnotatiewe	1
9.2.6 (a)	'n nartjie/nartjies/sitrusvrug	1
9.2.6 (b)	• Jy/Hy buig of knak 'n nartjieskil tussen jou/sy vingers. • Fyn druppels sap spat uit die nartjieskil as jy dit ombuig. • Dit kom van die nartjieskil af. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1

Need an amazing tutor? www.teachme2.com/matric

9.2.6 (c)	• Hy onthou die jare in die omgewing van die Swartfoloos/ die boorde van die Swartfoloos./"Die boorde weer van Swartfoloos" • Dit laat hom dink aan hoe 'n vrou kan troos./"weet ek hoe dat 'n vrou kan troos" *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
9.2.7	inversie	1
9.2.8	• Dit beklemtoon die refrein./Dit is die refrein. • Dit hef/lig die refrein uit. • Dit vestig die leser se aandag op die refrein. • Dit bevestig die spreker se persoonlike opinie/sy obsessie met reuke. • Om te beklemtoon dat sy ouma/meisie spesiale mense in sy lewe is. • Dit beklemtoon die kernboodskap van die gedig. • Die inkeping beklemtoon die liriese aard van die gedig/dat dit 'n liriese gedig is. *(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)*	1
9.2.9	C/universele	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.10	Reël 14: Met die ellips tussen "iemand" en "iemand" beklemtoon die spreker dat daar altyd iemand/'n vrou in sy lewe was (wat 'n positiewe rol gespeel het)/die spreker **sukkel** om te onthou (wie met anys geassosieer word). ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)* Reël 15: Met die uitroepteken (aan die einde van die reël) wys die spreker sy blydskap/tevredenheid teenoor vroue./Dui op die spreker se bewondering/verwondering vir vroue/ekstase oor vroue./Dit beklemtoon dat vroue uniek is. ✓ *(Of soortgelyk aan bogenoemde)*	2
		[35]

	TOTAAL AFDELING D:	**35**
	GROOTTOTAAL:	**70**

Kopiereg voorbehou